

DEVINTAS SKYRIUS

Kaip tokiai karštai dienai, pietūs pasirodė išties rimti, tad Džentlis pasekė Dato pavyzdžiu ir nusimetė švarką bei pasiraitojo rankoves. Patiekta buvo be pagražinimų. Tiesiog jautienos pjausnys su Jorkšyro pudingu ir daržovėmis, po kurių atėjo eilė obuolių pyragui su kremu. Tačiau arba ponis Deivis buvo fantastiška kulinare, arba Starauto ozonas tą dieną ėmė daryti savo... nes kurį laiką visiškai nesimezgė joks pokalbis.

– Vyriausieji inspektoriai! – galiausiai burbtelėjo Džentlis, su liūdnu nuolankumu vertindamas pyrago likučius.

– Niekad nesikeičia, – užjaučiamai pritarė išsiblaškęs Datas, pjaudamas gabalėlį.

– Niekaip negaliu išsisukti nuo išvados, Datai, kad...

– Taip, sere?

– ... jei čia nedvelkia nepaklusnumu...

– O kaipgi! – Datas mirkstelėjo savo viršinkui, žiūrėdamas pro minkšto kepinio šaukštą. – Jums nebūtina to sakyti, sere. Puičiai nutuokiu, ką turite omenyje.

Džentlis pakėlė savo lėkštę ir pastatė ją toliau nuo savęs, lyg pagaliau nutraukdamas ryšį su tuo gundančiu pyragu.

– Ką nors suimi... iškapstai kokių nors įrodymų... ir jie persimaino. Visi jie vienodi, Datai.

– Taip, sere. Pastebėjau.

– Jie staiga ima nekantrauti. Tokia jau profesinė vyriausiųjų inspektorių liga. Tam tikroje eigos stadijoje juos apima arešto troškulyš. Jie nori ką nors suimti. O jei sukurpiama bent pusėtina byla prieš kokį žmogų, nė pats velnias nepriverstų inspektorius nusėdėti ramiai kaip geram berniukui...

– Negi tai naujiena, sere?

Džentlis giliai atsiduso ir išsitraukė pažįstamą pypkutę.

– Žinoma, reikia pripažinti... kad apie Beinsą su Vailiu pririnkta tiek, jog bet kuris vyriausiasis inspektorius negalėtų nusėdėti vietoje ir imtų kaupti nesavu balsu. Tačiau teikia į viską pasižiūrėti iš teismo medicinos pusės. Beinsas nėra melagis, pavyzdžiui, o Vailis per daug bijo, kad meluotų. Ne, Datai,

ne. Vyriausiasis daro sau meškos paslaugą, mėtydamas akmenis Vailių pusėn. Nieko jis neras, o ir savo reputacijos nepagerins visų akyse.

Ponia Deivis atnešė jiems arbatos ir ėmė daryti vietą padėklui prie Džentlio. Pastebėjusi vyresniojo inspektoriaus kone degamą pypkę, ji sudvejojo, tačiau staiga, lyg iš niekur, ištraukė didžiulę stiklinę peleninę. Džentlis iškilmingai padėkojo linktelėjimu. Ponia Deivis šypsojosi tebevalgančiam Datui.

– Ar šią popietę nekeliausite į paplūdimį, inspektoriau?

Džentlis nežymiai šyptelėjo, pakeldamas arbatinuko apdangalą.

– Taigi, sere... kaip *jums* atrodo, kaip tie drabužiai galėjo ten atsirasti? – pasidomėjo Datas, kai arbata buvo išpilstyta, o ponia Deivis – pasišalinusi.

– Jie buvo pakišti ten tyčia, Datai. Žmogaus, kuris pasiėmė lagaminą.

– Tačiau iš kur jis žinojo, kur paslėptas lagaminas, sere?

– Pasitelkęs dedukciją ir stebėjimą – visai kaip mes, – Džentlis užgesino degtuką ir kelis kartus maloniai patraukė pypkę. – Akivaizdu... Jie norėjo susigražinti lagaminą. Nežinome, ar jie vis dar ketino panaudoti ten

esančius pinigus, tačiau pasirūpino, kad toks stambus krovinyš nesivoliotų kur papuola... Galiausiai jis būtų patekęs į mūsų rankas. Tad pirmiausia susitvarkę su Maksu, jie ėmėsi ieškoti lagamino ir, galiu įsivaizduoti, kaip supyko, kai atvykę į jo būstą suprato, kad šis prapuolė...

– Sergėk Viešpatie, sere – tie kiti pirštų atspaudai! Visą rytą suku makaulę, iš kur jie atsirado.

– Būtent, Datai... Pirmoji mūsų draugų padaryta klaida. Tačiau nemanau, kad jie ketino sukiotis aplinkui, kol aptiksime tuos atspaudus. Jiems tiesiog nepasisekė, kad lagaminas tarsi ėmė ir išgaravo...

– Vadinasi, kambarį nusiaubė jie, sere.

– Be jokio abejo.

– Manydami, kad jis galėjo paslėpti jo turinį kur nors kitur.

– Tokios galimybės atmesti jie negalėjo.

Datas tyliai sukikeno:

– Jūsų teisybė, sere... Tikriausiai jiems žandikauliai kaukštelėjo į grindis, kai pamatė, kad spinta tuščia!

– Išties, turėjo ne tas žodis, kaip kaukštelėti, Datai. Visi jų apskaičiavimai nuėjo šuniui ant uodegos. Tai reiškė, kad jiems teks čia dar truputį pabūti ir paieškoti, o ne iš karto mauti

velniop iš šios šalies... O likti čia darosi vis pavojingiau, nes vyksta tyrimas. Pirmiausia, spėju, kad jie apie tai neturėjo žalio supratimo. Galbūt miegamajame jie apsilankė daugiau nei vieną kartą, ir juos tikrai domino tai, ką mes ten suradome... O po to, savaime suprantama, jie ėmė galvoti ir galbūt net kai ko klausinėti. Jie išsiaiškino, o gal ir žinojo, kad Maksas susidėjęs su Prancūzaitė... Tai buvo akivaizdi nuoroda. Nė neabejoju, kad jie pervertė jos butą. Galbūt net tardė ją. Tačiau bute lagamino nebuvo, o Prancūzaitė pasakė jiems tik tiek – jei išties pasakė tiesą – kad Džefas su Bonsu nesėkmingai mėgino nukniaukti lagaminą... Bet kuriuo atveju, jie kažkaip ėmė sekėti Džefą su Bonsu. Neturėjo būti sunku, jei jau prisikasė iki Prancūzaitės.

– Ir tada ėmė juos stebėti, sere?

– Visai taip, kaip būtume padarę ir mes, Datai.

– O vakar vakare jie sužinojo, kur slepiamas lagaminas, ir jo vietoje paliko drabužius, kad sumėtytų pėdas, ar ne?

Džentlis iškilmingai linktelėjo:

– Sumėtė pėdas taip, kad pradžiugintų arešto trokštantį vyriausiąjį inspektorių.

Datas nurijo gurkšnį arbatos ir šiek tiek įtariai dirstelėjo į likusį obuolių pyrago gabalą:

– Tačiau yra vienas toks dalykas, sere...

– Taip, Datai?

– Nenoriu pasirodyti kritiškas, sere...

– Nesikuklink, Datai, sakyk tiesiai šviesiai.

– Na, sere, noriu pasakyti, o kaip jie galėjo žinoti, kad mes surasime tuos drabužius ir susiesime juos su tais stileivomis?

Džentlis vėl linktelėjo ir, įsikandęs pypkę, šyptelėjo:

– Tą mes ir norime sužinoti, ar ne, Datai. Tai ir bus lemiamas argumentas?

Jis pakilo nuo stalo ir priėjo prie ponios Deivis telefono. Greta jo gulėjo telefonų knyga. Pervertęs ją, ėmė braukti stulpelį nerangiu pirštu.

– Starmautas, 75629... Čia vyresnysis inspektorius Džentlis, – jis pakreipė ragelį šonu, kad girdėtų ir Datas. – Bigersai? Noriu jus dar šio to paklausti, Bigersai... Taip, apie vakarą.

– O, taip, sere? – iš kito laido galo pasigirdo nekantrus baro savininko balsas.

– Parodymuose teigiate, kad iškeitęs pinigų išgirdote, kad apyvartoje atsirado padirb-

tų banknotų. Noriu sužinoti, iš kur gavote šią informaciją.

– Taip, sere! Žinoma, sere! Man tai pasakė bare sėdėjęs vyrukas.

– Pažįstamas vyrukas?

– Oi, ne, sere. Visiškai nepažįstamas.

– Ar jis buvo bare keitimo metu?

– Ne, sere, bent aš nepamenu. Pastebėjau jį tik tada, kai jaunuolis išėjo.

– Norite pasakyti, kad jis atėjo tuo metu, kai keitėte pinigus?

– Greičiausiai taip ir buvo, sere, nes jis iš karto pakilo ir perspėjo mane, kad atsargiau elgčiausi su jankių pinigais. „Ten kartais ne šimto dolerių banknotas?“ – paklausė jis. „Tikrai taip“, – atsakiau. „Tuomet jus apmovė, lažinčiausi iš dešimt prieš vieną, – pasakė jis, ar kažką panašaus. – Šiandien popiet farai suėmė jūreivį su keliais tokiais banknotais.“

– Jis taip ir pasakė...? – Džentlis dirstelėjo į Data.

– Taip, sere... Dievas liudininkas! – iš ragelio pasigirdo panikuojantis balsas. – Juk neturiu priežasčių meluoti, ar ne...!

– Gerai, Bigersai... Detalių nereikia. Ką dar jums papasakojo tas žmogus?

– Jis pasakė, kad galiu sėsti už tai penkeriems metams, sere, ir kad turėčiau apie tai

pranešti policijai... O aš, aišku, kaip ką tik sumokėjęs dešimt dolerių...

– Apie tai mes žinome. Ar dar ką nors jis minėjo?

– Ne, sere... Nieko daugiau, tik užsisakė viskio. Jau beveik užsidarinėjome.

– Ar atpažintumėte tą žmogų, jei vėl pamatytumėte?

– O, taip, sere! Kaip jau minėjau, veidų nepamirštu.

– Ar galite jį apibūdinti?

– Na, sere... Jis nebuvo anglas, tiek tai galiu pasakyti.

– Galbūt netyčia pastebėjote apgamą ant jo skruosto?

– Ne, sere. Tačiau per vieną veido pusęėjo didžiulis randas...

Džentlis padėjo ragelį ir, pasirėmęs ant jo, kelias akimirkas mąstė. Jis buvo įsmeigęs akis į gėlėtus ponios Deivis tapetus, tačiau pastačiau rodėsi, kad šis žvelgia pora metrų toliau, skradžiai sieną. Tada atsiduso ir atsitiesė savo stambiu kūnu.

– Štai ir jis, Datai... Mūsų kertinis argumentas. Ir jie netgi žinojo apie Makparsoną... m?

Datas gailiai papurtė galvą:

– Jie priklauso rimtai organizacijai, sere...

– Organizacijai! – Džentlis trumpai nusi-juokė. – Na... mūsų organizacijai irgi būtų laikas pasijudinti. Keliauk atgal į būstinę, Datai, ir pranešk jiems, kad paskirtų po žmogų abiejose stotyse ir dar vieną – autobusų terminale, ir perspėk, kad lieptų pareigūnams priplaukose kuo budriau viską stebėti. Labai gali būti, kad mūsų randuotaveidis draugas jau pasipustė iš Starmauto padus, bet rizikuoti negalime... Tada paskambink Specialiajam ir pranešk apie tai jiems.

Datas supratingai linktelėjo:

– O kaipgi drabužiai, sere...?

– Išsiųsk juos į laboratoriją, drauge su popieriumi ir virvele. Ai, ir dar tas taksis vairuotojas – tas, kuris pavėžėjo Maksą ir Prancūzaitę antradienio vakarą – pabandyk jį susekti, Datai.

– Taip, sere. Pasisitengsiu.

Džentlis brūkštelėjo degtuką ir priglaudė jį prie pypkės.

– O aš draugiškai užsuksiu pas kai ką Dalford Strite. Manau, Prancūzaitėi pats laikas padėti policijai, atsakant į vieną ar porą įdomių klausimų.

Dalford Stritas buvo apšėpusi pagrindinė gatvė, atsiremianti į žemutinę Krantinės dalį. Ji prasidėjo lyg netyčia, plyšyje tarp nerangiai sustatytų namų, ir plona bei raizgyta linija ėjo tolyn, kol pasimesdavo nemalonių smulkesnių gatvelių labirinte. Rodėsi, kad žmonės ją apleido – buvę gyventojai iš nevilties nuleido rankas ir leido jai vystytis sava eiga. Nuo pat pradžios iki pat galo ji negalėjo pasigirti nė vienu neseniai dažytu namu, išskyrus raudona ir kremine spalva dažytą, iš tolo trenkiančią keptos žuvies ir bulvių parduotuvėlę.

Džentlis be nuotaikos nužvelgė šį ansamblį ir, bandydamas įgyti drąsos, ėmėsi naujo mėtinių pastilių maišelio. Akivaizdu, kad sekmadieniai Dalford Strite buvo išeiginė. Jo kerus sklaidė vos keli gyvybės ženklai. Dešinėje pusėje buvo apsmurgusi kampinė krautuvėlė, prie kurios durų lentynoje gulėjo laikraščiai, o prie įvažiavimo nuo Kratinės lūkuriaivo apšėpusi žmogysta... Mulkis, kuris sekė Džentlį per visą promenadą. Patraukęs stambiais pečiais, Džentlis spustelėjo rankeną ir pro skimbtelėjusias duris įžengė į spaudos krautuvėlę.

– Vyresnysis inspektorius Džentlis... Noriu pasiteirauti, ar galėtumėte man suteikti šiek tiek tokios informacijos?